

Warszawa, 9 stycznia 2018 roku

**Pani Poseł Elżbieta Kruk
Przewodnicząca Komisji Kultury i Środków Przekazu
Sejm RP**

**Pani Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska
Przewodnicząca Podkomisji nadzwyczajnej do
rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie
ustawy o radiofonii i telewizji (druk nr 1607)**

oraz Członkowie Podkomisji

Szanowni Państwo,

W imieniu organizacji pozarządowych reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami oraz ekspertów ds. dostępności przesyłamy pomijane dotychczas postulaty środowiska dotyczące prac nad projektem nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji (druk 1607).

Po pierwsze – przypominamy nasz najważniejszy postulat

100% dostępności telewizji w ciągu 10 lat

W realizacji podstawowego postulatu konieczne są:

- **odrębne kwoty procentowe** dla: napisów dla niesłyszących, audiodeskrypcji i tłumaczeń na język migowy w ustawie,
- **definicje:** napisów dla niesłyszących, audiodeskrypcji, tłumaczeń na język migowy w ustawie,
- **napisy na żywo** – przede wszystkim w programach informacyjnych i publicystycznych,
- **zasada, że każdy program produkcji własnej emitowany z napisami dla niesłyszących, audiodeskrypcją lub tłumaczeniem na język migowy w telewizji będzie zamieszczany w internecie z wykorzystaniem opracowanych udogodnień w myśl działania *reuse and repurpose* na stronach WWW – zgodnych ze standardem WCAG 2.0. AA,**
- **wspólny standard dla napisów, audiodeskrypcji i tłumaczeń na język migowy** obowiązujący wszystkich nadawców,
- **wspólny standard techniczny** nadawania i odbioru przez urządzenia końcowe u użytkowników napisów i audiodeskrypcji obowiązujący wszystkich nadawców,
- **wprowadzenie badań jakości** napisów, audiodeskrypcji i tłumaczeń na język migowy – po osiągnięciu kryteriów ilościowych,
- **udział użytkowników w monitoringu** napisów dla niesłyszących, audiodeskrypcji, tłumaczeń na język migowy,
- **dostępne informacje o programach** z napisami dla niesłyszących, audiodeskrypcją, tłumaczeniami na język migowy na stronach WWW – zgodnie ze standardem WCAG 2.0. AA

100% dostępności w polskiej telewizji jest możliwe!

Stosowana w Polsce technologia umożliwia pełną dostępność telewizji. Możliwe jest nadawanie napisów i audiodeskrypcji do programów na żywo. Przykładem jest „Taniec z Gwiazdami” w TV Polsat (napisy na żywo), czy wydarzenia sportowe w Canal + (audiodeskrypcja).

Mamy w Polsce kadrę ekspercką i świadomych użytkowników, którzy wypracowali standardy krajowe i współtworzą europejskie. Od lat na Uniwersytecie Warszawskim, Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie im. A. Mickiewicza oraz w międzynarodowych zespołach z udziałem polskich naukowców prowadzone są badania m.in. nad audiodeskrypcją i napisami. Polskie uczelnie wykształciły wielu specjalistów z zakresu przekładu - docenianych twórców napisów i audiodeskrypcji. Jesteśmy gotowi do współpracy i dzielenia się wiedzą!

Nawet za 5 lat nie dogonimy średniej europejskiej

Jeśli zgodzimy się na propozycje zawarte w projekcie senackim za 5 lat nie dogonimy średniej europejskiej! Ostatni raport Europejskiej Unii Nadawców (jesień 2016 r.) mówi, że: **publiczne telewizje w Europie nadają średnio np. 66% napisów i 13% audiodeskrypcji.**

W XXI wieku słabosłyszący i Głusi w Polsce nadal mają **ograniczony dostęp do informacji**. Przypominamy, że Polska ratyfikowała Konwencję o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Jesteśmy też w przededniu nowelizacji dyrektywy audiowizualnej i przyjęcia Europejski Akt o Dostępności.

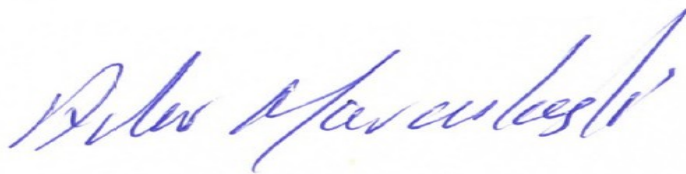
Dostępnej telewizji potrzebuje szybko starzejące się społeczeństwo!

Czeka na to ponad 3 miliony Polaków (wg. Europejskiego Forum Osób Słabosłyszących) z niedosłuchem i blisko milion osób z wadami wzroku.

Pragniemy podkreślić, że jesteśmy gotowi w każdej chwili podjąć współpracę z członkami podkomisji, by wspólnie wypracować najkorzystniejsze dla obywateli rozwiązania. Wierzymy, że dzięki wspólnej pracy powstanie prawo, które zapewni dużej części społeczeństwa pożądany dostęp do informacji.

Adam Pietrasiewicz, Przewodniczący Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni

Artur Marcinkowski Koordynator Grupy ds. Dostępności Zasobów Internetowych

Przemysław Żydok Koordynator Grupy ON Inclusion 14-20

a także:

1. Monika Szczygielska, Fundacja Widzialni
2. Grzegorz Kozłowski, Polska Fundacja Osób Słabosłyszących
3. Krzysztof Kotyniewicz, Polski Związek Głuchych
4. Aleksander Waszkielewicz, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
5. Monika Zima-Parjaszewska, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z niepełnosprawnością Intelktualną
6. Bartosz Gołędzinowski, Stowarzyszenie Mówiących Osób Niedosłyszących i Użytkowników Implantów Słuchowych SUITA
7. Piotr Kowalski, Fundacja KSK

8. Adam Zawiśny, Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Wdrażania Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych i Rozwiązywania Problemów Osób z Niepełnosprawnościami przy Urzędzie Miasta Łodzi
9. Justyna Mańkowska, Fundacja na Rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA
10. Anna Żórawska, Fundacja Kultury Bez Barrier
11. dr Krzysztof Kurowski, Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „Kolomotywa”
12. dr Anna Jankowska, Katedra do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Uniwersytetu Jagiellońskiego
13. dr hab. Agnieszka Szarkowska, Laboratorium Przekładu Audiowizualnego, Instytut Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego
14. dr Aleksandra Kalata-Zawłocka, Stowarzyszenie Tłumaczy Polskiego Języka Migowego
15. dr Agnieszka Walczak, Niezależna Grupa Ekspercka AKCES
16. dr hab. inż. arch. Marek Wysocki, prof. nadzw. PG (Politechnika Gdańska, Centrum Projektowania Uniwersalnego)
17. Agata Psiuk, Fundacja Siódmy Zmysł
18. Mikołaj Rotnicki, Wielkopolskie Stowarzyszenie Niewidomych
19. Paweł Kubicki, Stowarzyszenie "Nie-Grzeczne Dzieci"
20. Adam Stromidło, Polski Związek Głuchych - Zarząd Oddziału Małopolskiego
21. Jacek Zadrożny, Informaton.pl
22. Anna Sacha, Instytut Polskiego Języka Migowego
23. Małgorzata Talipska, Fundacja Instytut Spraw Głuchych
24. Barbara Krużewska, Polski Związek Głuchych - Koło Terenowe w Wejherowie
25. Joanna Olejnik, Inicjatywa Napisy Plus
26. Marcin Daszkiewicz, Fundacja Promocji Kultury Głuchych KOKON
27. Tomasz Mazurek, Między Uszami-Krakowska Fundacja Rozwoju Edukacji niesłyszących im. Marka Mazurka
28. Iwona Krawczuk, Głucha Polka Potrafi
29. Izabela Künstler, wykładowca audiodeskrypcji na Uniwersytecie Warszawskim, napisów dla niesłyszących i audiodeskrypcji na Uniwersytecie SWPS
30. Łukasz Stanisław Dutka, wykładowca przekładu audiowizualnego i napisów dla niesłyszących na Uniwersytecie Warszawskim i na Uniwersytecie SWPS
31. Anna Rutz, Pełnomocniczka Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
32. Agnieszka Orzech, Fundacja Wspierania Rozwoju Osób Niepełnosprawnych "Radius"

33. Aleksandra Włodarska vel Głowacka, Polska Fundacja Pomocy Dzieciom Niedosłyszącym
34. Agata Gawska, Fundacja Aktywizacja
35. Krystyna Konieczna, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Dział Absolwentów
36. Grażyna Bryl, Fundacja Amigos